

KÖZVÉLEMÉNY

Megjelenik vasárnap, szerdán és pénteken
SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
Árpád-utca 268. szám.

Főszerkesztő: dr. HAJDU DEZSŐ
Felelős szerkesztő: dr. SZABADOS JOZSEF

Előfizetési árak 1 hóra:
HELYBEN 40 FILLÉR. VIDÉKEN 60 FILLÉR.
Előfizetési és hird. díjat a kiadóhiv. kérünk.
Egyes szám ára 2 fillér.

Közegészségügyi állapotaink.

Irta: Dr. Méri Sándor.

III.

A dögtér és az iskola.

A közegészségügyi bizottságnak a kórház ideiglenes kihelyezése kérdésében elfogadott javaslata a legutóbb tartott városi közgyűlés által nem fogadott el és kapcsolatosan egy hét tagból álló bizottság küldetett ki a kórházkérdés végleges megoldásának nyélbe sütésére. Igen helyesen cselekedett a közgyűlés, hogy belátta, miszerint az ideiglenes rendezés nem vezethet célra és az egyedül helyes megoldás a végleges és gyökeres rendezése a kérdésnek. A fő már most, hogy ezen bizottság komolyan munkához lásson és oly előterjesztést tegyen a közgyűlésnek, mely minden tekintetben megfeleljen az ügy fontosságának, mert csak így várható a helyes megoldás, mely kiszámíthatatlan haszonnal jár a városra.

Sokan hallották már emlegetni a kerteket, de kevesen tudják, hogy ezen elnevezés alatt tulajdonképp a városi nyugati oldalán mintegy fél kilométerre a várostól elterülő és ma már mintegy 300 lakházat magában

foglaló középső kertek értendők, a melyek — egész falut képeznek, mélyen fekvő, nedves talajon, szűk síkúorokkal; dohos, romlott levegőjű, vert falakból készült odukkal. Ezen kertek képezik a járványos betegségek melegágyát, és innen hurcoltatik be legtöbb esetben a ragály a városba. Összes egészségügyi berendezését ezen legalább 2000 lelket számláló telepnek a dögtér képezi.

Akinek ujja a meleg időszakban véletlenül arra visz, az sokáig emlegeti meg azt az ozondu levegőt, mely a dögtér környékén élvezhető.

Egy csomó iskolás gyermek pedig mindennapi élvezője ennek a levegőnek abban az iskolában, mely alig egy pár lépésnyire van a dögtértől elhelyezve.

Igy halad nálunk a közegészségügy a kulturával mintegy karöltve! Valóban ideális állapotok! Hát igazán nem lehetne a dögtérrel oly területre kihelyezni, mely távol esik a lakóházaktól és egy dögegető kemencét beszerezni, melylyel egyszer s mindenkorra véget lehet vetni az ily legsötétebb afrikai állapotoknak?

Van azonban közegészségügyi szempontból még egy nebulásvirága a városnak. Az iskolákat értem, melyeknek jó része valósá-

gos angyalcsinálási hely. A legtöbb iskola alkalmatlan bérházakban tengődik és ugy azokban, mint a központi iskolákban is a tulzsufolt tantermek, gyalázatosan piszkos padlózatai, testet ölő rossz padokkal, rossz ajtók és ablakokkal valóságos melegágyai a fertőző betegségeknek.

A vizzel való ellátásnak pedig még az angol iskolák részére is mintaképül szolgálhatna.

Van-e lélekemelőbb látvány, mint nézni a 70—80 egy iskolabeli gyermeket, amint sorban egymást taszigálva térdelnek le a cisternát képező 10 krajcáros csücskövel ellátott fedetlen kántához, hogy szomjukat oltás s az éltető nedvet adó csücskö útján egy szájbeteg másik 40—50 társára át vigye saját baját?! Igazi egyenlőség!

Talán elég is lesz a város közegészségügyének mezején eszközölt tarlózásból. Csak egyet kívánok még megvilágítani, azon kérdést tudni illik, hogy miképen volna reorganisálandó városunk közegészségügye adminisztratív szempontból, hogy az tényleg a köznek hasznos ügye legyen. Nézetem szerint szükség van egy városi főorvosra, három községi orvosra, két kórházi orvosra, egy belső és egy külső tanyai orvosra, A

A nagyréti artézi kút.

— A „Közvélemény“ eredeti tárcája. —

Akkor történt a dolog, mikor nálunk az artézi kutakat furni kezdték.

Elhatározta a közgyűlés bölcsessége, hogy ha már mi ezután ilyen jóféle artézi vízzel élünk, mért ne élhetnének ilyenekkel a város marhái is a nagyréti legelőn. Ott is artézi kutat kell furni mielőbb, talán a jóféle víztől nem fájul meg olyan hamar a tehének körme, meg a szája, azután egyéb baj is nehezebben férkőzik hozzájuk.

A nagyréten akkor, az öreg Bócsa Palkó volt a gulyás, ki életének java részét a nagyréti marhák őrzésében töltötte el. Nem igen jött tájára a városnak és nagy megütődéssel látta, hogy egy szép tavaszi reggelen a nagyréti kőkat környékén ismeretlen emberek mozognak és nagy iparkodással állítanak talpra egy illetlenül magas három lábú akasztófát.

Az öreg Palkó rossz sejtelmektől háborgatva a bojtárookra bizta a gulyát és a mennyire rokkant lábai engedték, sietett a kúthoz, megtudni, mi a csuda készül ott az ő megkérdezése nélkül.

Illendőségűdön jó reggelt kívánt a kolónféle eszközöket rendezgető társaságnak, mely egy német kutfuró mesterből és négy fiatal munkásból állott. Szeme kíváncsian síklott végig a csöveken, vasrudakon és kisebb nagyobb szerszámokon. Látszott az arcán a bamba megütődés.

Végre nem álhatta tovább, nagy szerényen, mintegy félve oda fordul az egyik munkáshoz:

— Ugyan öcsém nem tudnád megmondani mi lesz itt ezekkel?

A legény mosolyogva tekintett az öreg gulyás gyanakodó arcába és fontoskodva felelt:

— Kutat furnuk Palkó bácsi, artézi kutat.

— Mit?

— Kutat.

Bócsa Palkónak elállt szemé-szája a határozott feleletől. Még egyszer végig nézett a szerzőmokon is, meg az embereken is, kik nem igen vették észre az ő jelenlétét. Végre odafordult a kutfuróhoz, azt tartotta a legnagyobb urnak a társaságban.

— Hallja az ur — szólt hűledezve — erre felé nem szokták a kutat furni, hanem ásni, de itt van mellettünk a jó kőkut, elég vizet ad ez a marhának.

A furó mester értette is, nem is, mit beszél az öreg, oldalát rátekintett és felelet nélkül tettett tovább. Az egyik munkás azonban szóba állt vele.

— De mi jobbat furnuk ám Palkó bácsi, olyat, a melyikből soha nem kell húzni a vizet, mindig folyik a vályuba magától.

Bócsa Palkó hihetetlenül, bambán nézett a beszélőre, látszott rajta, hogy nem tudja hamarjában megerteni.

— Magától folyik mindig, azt mondd — szólt végre. Hallod öcsém, engem ne tégy bolonddá, olyan kut nincs, de meg minék is volna. Arra valólk a bojtárok, hogy itassák a jószágot. Azután honnét folyna az a víz mindig?

— Honnét? Ki a földből egy ilyen vas csövön.

— Egy ilyen csövön.

Bócsa Palkó gunyosan nevetett erre a monddásra.

— Hallod öcsém titeket valaki elbolondított. Négyszáz marhát ilyen csövön akarsz te itatni napjában kétszer. No azt szeretném én látni.

Már pedig ugy lesz Palkó bácsi akár hiszi, akár nem, felelt a legény.

Az öreg gulyásnak elvult rontva a napja. A gulya megörzését a bojtárookra bizta, maga pedig aggodalmasan nézte reggeltől estig a kutfurók munkáját. Le-le heveredett a szürre, meg fölkel. Kutató szemekkel figyelte a csövek eregetését és gunyosan mosolygott a munkások erőlködésén.

Az első nap — természetes — minden eredmény nélkül telt el, mi az öregot láthatólag megörvendeztette.

A második napon a furás tovább tartott és az öreg a legnagyobb kitartással figyelt minden jelre. Este felé megvolt a kellő eredmény, a víz csörgedezni kezdett a csövön át.

Bócsa Palkó fitymálva nézte a zavaros erecskét.

városi főorvos tartaná kezében a főfelügyeletet minden egészségügyi intézmény felett. A három községi orvos végezné a szegények gyógykezelését, a mindennapos piaci élelmiszer vizsgálatokat, a nyilvános helyiségek, iskolás gyermekek gyakori időszakos vizsgálatát, himlőoltást, trachomakezelést, halottkémlést, kávéházak, vendéglők, kocsmák, műhelyek, gyárak egészségügyi vizsgálatát; a fertőző v. járványos betegségeknél az alapos fertőtlenítést s minden más egészségügyi intézkedést. A két kórházi orvos teljesítene a kórházi betegek ellátását. A két tanyai orvos pedig a saját körletében végezné az egészségügyi teendőket. Az ilyen módon rendszeresített közegészségügyi közigazgatás mellett bizony remélhető volna városunk közegészségügyének hatalmas fellendülése, mely közvetve és közvetlen a város gazdasági és kulturális fejlődésének hathatós előmozdítója lenne.

Jelen cikksorozatnak múlt számunkban közölt részében sajtó hiba folytán 30000 kor. évi törlesztéses részlete 1000 koronában van feltüntetve 1800 korona helyett és ott a napi ápolási díj emelkedése 15 fillérrel van jelezve 18 helyett.

Miniszteri rendelet az aranka irtására.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. XII. t. c. és az annak végrehajtása iránt 1894. évi 48.000. sz. a. kiadott rendelet 54. §-a a magyar lucerna- és lóheremag-termelésnek az aranka pusztításai ellen való oltalmazását a közigazgatási hatóságokra bízta.

A törvénynek és rendeletnek idézett határozmányai pontos és erélyes végrehajtás híján nemcsak hogy a kellő eredményre nem vezettek, hanem az utóbbi időben annyira elterjedt az aranka, hogy a lóhere- és lucernamag-termelést végső veszedelemmel fenyegeti s ezzel egész állattenyésztésünk jövőjét is kétségessé teszi. Rendkívül megne-

hezíti a lóhere és lucernamag-kereskedelmet azokra a kereskedőkre nézve, akik csakis arankamentes lóheremagot igyekeznek forgalomba hozni, s a magyar lóheremag-termelés jóhírére és megbízhatóságát a külföldi piacokon is veszélyeztetni.

Szükségesnek látom ennek folytán, hogy az 1894. XII. t. c. 51. §-ának pontos végrehajtása iránt újabb intézkedéseket tegyek. Ehhez képest az előidézett végrehajtási rendelet 51. §-ának az arankairtásra vonatkozó intézkedéseit egyidejűleg hatályon kívül helyezvén, a következőket rendelem:

1. Tekintettel az 1894. XII. t. c. 52. §-ára, mely szerint az aranka kiirtásának határideje, meghatározandó, továbbá a 95. § k) pontjára, mely szerint az irtási határidőt csakis a hatóság figyelmeztetése dacára elmulasztó birtokosok vonhatók büntető uton is felelősségre, valamennyi törvényhatóság első tisztviselője, az ottani gazdasági egyesület, ha ilyen nincs, a vármegyei gazdasági bizottság meghallgatásával az egyes területek éghajlati és rendes növényfejlődési viszonyaihoz képest határozza meg azt a napot, melynek bekövekeztéig a fellépő arankát minden birtokos köteles a csatolt utasítás szerint irtani.

2. Az összes mezőöröket ezen éven május 25. és 30-ika között, jövőre pedig évenként május első tíz napján a községi előjáróság (városi rendőrkapitány rendelje be s utasítsa, hogy

a) 10 nap alatt jelentsék be, hogy örzési kerületükben mely birtokosok termelnek lóherét vagy lucernát s a lóhere- és lucerna földeket az irtási határidőig kísérik különös figyelemmel s a kitűzött határnapon tegyenek jelentést arról, hogy van-e még irtatlan arankafolt?

b) az első határnapon túl mutatkozó arankafoltokat szintén rögtön, mihelyet észreveszik, jelentsék be.

E jelentéseket a községi előjáróság vegye külön jegyzékbe.

Az arankafoltok be nem jelentését felelősséggel kell megtorolni.

3. Valamennyi községi előjáróság és

városi hatóság külön kiküldöttekkel vizsgálta meg a mezőöri bejelentésben felsorolt összes lóherés és lucernás földeket az irtást határnapra következő 10 nap alatt s a talált mulasztások tekintetében az 1894. XII. t. c. 52. §-ának és 95. § k) pontjának rendelkezéseit alkalmazza.

4. Jelen rendeletemet közöljék a vármegyei alispánjai a vármegyei és járási mezőgazdasági bizottságokkal, azzal a felkéréssel, hogy tagjaik a községi közegek eljárását ellenőrizzék s a mulasztásokat hozzák a járási főszolgabírák tudomására.

Utasítás az aranka irtására.

A csak egy évre művelt táblákon minden legkisebb arankafoltot, a kaszálás előtt, szembeöltő módon, karóval meg kell jelölni.

A kijelölés után a foltokat egészen a földig le kell kaszálni, illetve célszerűbben lesarlózni. Gondosan meg kell vizsgálni, hogy mennyire nyulnak még egyes arankaszálak a lekaszált folton túl a lóherébe s legalább még egy lépésnyire tovább kell kaszálni. A lekaszált arankás lóherét gondosan zsákba vagy jól összehajtható ponyvába kell összedülni, ügyelve, hogy ki ne hulljon. A lekaszált herét, ha még nem ment magba az aranka, meg lehet etetni; ellenesetben el kell égetni.

A több évre szánt herésekben, lucernásokban ugyanugy kell megjelölni az arankás foltokat, mint fentebb elő van írva. De ezeken a lekaszált foltokat a kaszált takarmány el-távolítása után be kell hinteni körülbelül 30 centiméternyire szalmával s elégetni. Célszerű, ha azok a gazdák, a kiknek gazdaságában a heretermelés jelentékeny tért foglal, a hintett szalmát az égetés biztosabb hatása érdekében, petroleummal is meglocsolják. Két hét múlva meg kell vizsgálni a kiégetett foltot s a mutatkozó arankát zsákban vagy ruhában eltávolítani. A foltok felásandók akként, hogy minden gyökér mélyen a földbe kerüljön. Továbbá két hét múlva, ha arankás lucerna nem mutatkozik, a foltok bevetelők. Az ily foltokat ezután is figyelemmel kell kísérni s a mutatkozó arankát a lucernatövel együtt a már előírt módon eltávolítani.

HIREK.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy elintézése céljából évi május hó 19-én Zomborban a vármegyei székház nagytermében reggeli 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen a következő városunkat érdeklő ügyek kerülnek tárgyalás alá. Zenta város határozata a városi követelek behajtása tárgyában és Homolya János és tsa felebbezése — Zenta város határozata a gimnáziumi tanárok fizetésének felemelése és dr. Fülöp Adorján és társainak felebbezése. — Zenta város határozata két új kórházi ágy felállítására tárgyában. — Zenta város határozata Bergel Szerén boltbérlete tárgyában. — Zenta város határozata Csernák Anna tanuló segélyezésére tárgyában. — Zenta város határozata Sztójanovits Arzen boltbérlet kártalanítása tárgyában. — Zenta város határozata a megtakarításokból a városi nyugdíjalapot illető összegek kiutalása tárgyában. — Zenta város határozata Kovács Márton bérlő előlegének visszautólványozása tárgyában.

Házszenntelés, zászlószenteles, jubileum.

A tűzoltóegyesület nagybizottsága vasárnap d. u. tartotta meg alakuló közgyűlést a tűzoltó laktanya nagy termében. A rendezőbizottság — tudvalevőleg — a városi tanács és egyesületek kiküldötteinek és a tűzoltószázad parancsnokságának tagjaiból áll. A nagy bizottság megállapította a leendő

N. J.

Harmadnap reggel emberek jöttek a nagy-rétre, kik a régi nagy kőkutát, az öreg gulyás büszkeségét temetni kezdték. Palkó bácsi tiltakozott kiabált, hogy az ő kutját ne bántásák, mi lesz most a marhával stb.

De az emberek nem hallgattak rá, mire az öreg fölfirtyant és megindult a város felé, az az uraknál panaszt emelni, igazságot keresni.

Dél vette ki az öreg gulyást a nagyrétre, Megnyult ábrázata mutatta, hogy a városban nem talált igazságot. Lehorgasztott fejjel állt a betöltött kut mellett és dühös szemekkel nézte a vascső végét, melyből már vastag sugárban tört elő a tisztuló víz.

Bocsa Palkó nézte egy darabig, majd mintegy magátvigasztalva szólott:

— Eláll az reggelre.

Az egyik legény azonban meghallotta az öreg jóslását és vidám képpel válaszolt:

— Nem áll az el Palkó bácsi, hanem inkább jobban folyik.

Az öreg gulyást bosszantotta ez a biztatás és szeretett volna a vidámképp legénynek valami kellemetlent mondani.

— Hát öcsém — szólott végre — ha már annyira érted, mondd meg mi tolja föl ezt a vizet, az ördög, a sátán, vagy mi?

A legény zavartan tekintett az öregre. Lu-

nyire már ő sem vitte. Nem akart azonban a felelettel adós maradni.

— Mi tolja föl — szólott — mi tolná? Az erő tolja föl, hisz' azt mindenki tudja.

Bocsa Palkó kétkedő arca azt mutatta, hogy ő a „mindenki“-n kívül esik.

Estére az összes szerszámokat kocsira rakták és az öreg gulyás ördögös kutjával maga marad a pusztán.

Reggelre kelve azonban Bocsa Palkó rémülve látta, hogy a vas csövön roppant erővel oly nagy tömegű víz zuhog kifelé, hogy a kut környéke már is tócsában áll. Halálra ijedten rohant városba és könyörgött az „uraknak“ tömjék be azt az átkozott kutat, mer előnti a rétet a vizet.

A kutat nem tömték be, csak a csövet hosszabbították meg és minden rendbe jött.

Bocsa Palkóék azóta ártézi kutról itatják a jószágot. Meg is szokták már a változást, nem is félnek attól többé, hogy elapad vagy nagyon adja, de azért még sokszor megátalkodik olykor valamelyik bojtár a csobogó sugárnál és eltűnődik, hogy ugyan hát mi is tolhatja fölfelé szakadatlanul ezt a tenger sok vizet.

ünnepek programját és az előzetes munkálatok elvégzésére albizottságokat küldött ki.

Esküvő. Dr. Hacker Kálmán főgimnáziumi tanár f. évi május hó 22-én d. u. 5 órakor esküszik örök hűséget Bergel Terka kisasszonynak.

Református isteni tisztelet lesz pünkösdi másodnapján d. e. 9 órakor a főgimnázium rajztermében. Az isteni tisztelet után egy tanuló konfirmációja, hitvallása és hitbeni megerősítése következik, melynek megtörténte után a konfirmált, a gyülekezettel együtt az Úr Jézus szt. vacsorájához járul. Ezen isteni tiszteletre és konfirmációs szertartásra szeretettel meghívom református hitfeleinket kívül ágostai evangélikus és unitárius protestáns testvéreinket is Tóth Lajos gondnok.

Névmagyarosítás. Deutsch József ügyvédjelölt, földink nevét belügyminiszteri jóváhagyással „Denes“-re magyarosította.

Szerb színészet Zentán. A városi színházteremben játszó szerb társulat előadásait a közönség igen szép számmal látogatja, még Csókáról, Szanadról és Szent Miklósról is átjönnek a művészetet kedvelő szerb polgártársak. De a társulat meg is érdemli a pártolást, mert kiváló tagokkal rendelkezik és előadásai művészi színvonalon állanak. Mint bennünket értesítenek a társulat meghívást kapott a Vígsházba 14 előadásra. A társulat műsora a következő: Vasárnap d. u. 3 órakor Lázár cár kegyalapítványa, tört. korrajz; este Falusiak, énekes népszimű. Hétfőn: A nagybácsi háza, bohózat. Kedden: Nagymama, vígjáték. Szerdán: Folt a mely tisztit. Csütörtök: d. u. 3 órakor Boszorkány, operett, este Balkán cárné, dráma. Pénteken: A revizor vígjáték. Szombaton: A vöröshaju, népszimű dalokkal. Vasárnap d. u. 3 órakor Hajduk Veljko, történelmi korrajz este Hangverseny.

Meghívó. A halastó részv. társ. f. hó 23-án d. e. 11 órakor a gazdasági tanácsnok helyiségében igazgatósági és felügyelőbizottsági közös gyűlést tart, melyre az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat meghívja az igazgatóság. (Hát ugyan a választmányi tagjait mikor hívják már össze?) A gyűlés tárgya az 1903-1904. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései és e tetteges indítványok. Vajon az a közös gyűlekezés meg fogja-e hozni a részvényeseknek az annyira és oly jogosan várt osztalékot vagy ismét csak szivattyuzunk, töltést emelünk, amit a víz elmos és olykor-olykor kirándulunk és kísérletezünk a végletekig minden eredmény nélkül?

Érettségi vizsgálat. A városi főgimnáziumban az írásbeli érettségi vizsgálat f. hó 16-án hétfőn fog megkezdődni.

Ehhalasztott értekezlet. A tüztöltő egyesület mai napra kitűzött értekezlete elmaradt. A bizottság tagjai az értekezlet idejének megtartásáról külön-külön értesíteni fognak.

A szabadkai tanítónőképző bezárása. A tanítónőképzőt a növendékek között kiütött vörheny járvány miatt Bíró Károly polgármester, Kertész Sándor tiszti főorvos és Gräff Nikéz tanfelügyelő jelentése alapján, három hétre bezárják. A bentlők ma már haza is utaztak.

100 éves tanító halála. Sziget-Becsen f. é. ápril végén Gerecs István tanító halt meg, aki kerek száz esztendőzt ért meg. A megbodogult a tanító pályán közel 80 évet töltött, mely után nem rég vonult nyugalmába.

Uj lap a vármegyében. Köz-és mezőgazdasági érdekeket szolgáló új lap indult vármegyénkben magyar és német nyelven „Alföldy Gazda“ cím alatt; mely minden hó 10. és 25-én jelenik meg Zomborban, Inhoff József vármegyei gazdasági szövetségi titkár szerkesztése mellett Katymáron.

Iparfejlesztés. A kereskedelemügyi miniszter az iparfejlesztés érdekében igen fontos rendeletet bocsátott ki a közel napokban. Utasította ugyanis a kerületi felügyelőket, hogy valahányszor városokban vagy járások székhelyein hivatalból megjelennek, keressék fel a törvényhatóság első tisztviselőjét, a r. t. városok polgármestereit s a főszolgabírákat és szerezzenek tőlük információt arra nézve, hogy az illető városban vagy járásban mely iparág támogatása vagy minő új iparág meghonosítása volna kívánatos. A szerzett információk alapján aztán az iparfelügyelők jelentést tesznek a minisztériumba, honnan aztán a megfelelő intézkedések megtételnek.

Elszámolás. A helybeli közs. polgári leányiskola növendékei által f. hó 8-án rendezett iskolai ünnepély anyagi részét illetőleg is a legszébb sikert eredményezte. Az összes bevétel, melyet egyszerűen mind a polg. növendékek gyűjtöttek össze 433 kor. 50 fill. Ezzel szemben volt összes kiadás 168 kor. 10 fill. A tiszta maradvány tehát 265 kor. 40 fill. Ehhez felülfizetésekkel hozzájárultak: Dr. Zakó István 5 kor. 20 fill. Heiszler Ferenc 3 kor. 50 fill., Dr. Buday Pálné, Dr. Tripolszky Aladár, König Vilmos és Forray Ferenc 2-2 kor., Dr. Havel József 1 kor. 60 fill., Molnár G. 1 kor. 60 fill., Dr. Glücksthal Adolfné, Fekete Géza, Risztics Katica, öz. Pollák Mórné 120-120 fill., Sommer Géza, Szabó Sándor orvos, Dr. Ellinger Jenő, Mezei Elek, Dr. Lovász Andorné, Reinhold János, König József, Ifj. Jedlicska István, Fritye J. Rieger Ignác, Füleki N., Bellay Ilona, Valentin József, Bergel Mariska, Stolic Dezső, N. N., Ormos Andor 1-1 kor. Kovács Géza, N. N., N. N., 80-80 fill., Csunka Matyas, Szabó Sándor hiv., Komáromy Béla, N. N., 60-60 fill. Pehaim Ferenc, Nagy J. István, N. N., 50-50 fill., Németh György, N. N., Kassovitz Áronné, N. N., Listyevity T. N. N., Landauer Márton, Spitzer Antal, öz. Brichtáné, Grót József, Kein Ignác, N. N., Dr. Bardos Lipót, N. N., Tóth Péterné, Dr. Hacker Kálmán, Mita Ferenc, Kopasz Kálmán 40-40 fill., N. N., 38 fill., Glück J. 30 fill. N. N. 26 fill. Braun Józsa 28 fill. Landauer M. Flesch Ignác, N. N. Auer Ferenc N. N. Keller Ignác, N. N. Dr. Bardos Lipót, N. N., N. N., 20-20 fill. és ketten még 10-10 fillérral. Fogadják a kegyes adományozók ezutonis az intézet növendékei és az igazgatóság köszönetét. A tiszta eredményként fenn említett 265 kor. 40 fillér összeg, mely legfőképpen Bakodnyé Friderik Paulina polg. isk. tanítónő fáradozása és elismerést érdemlő munkásságának eredménye, az ifj. és tanári-könyvtár javára az eddigi játékpénz jövedelemhez csatolva a felhasználás iránti intézkedésig takarékpénztárban elhelyezve gyümölcsözteszik. Az igazgatóság.

Halálugrás a robogó vonatról. A napokban egy Szabadkáról Szegedre haladó vonaton, Királyhalom állomás közelében izgalmas jelenet játszódott le. Egy rab, akit csendőrszurok között Mitrovicáról Nagyikindára kísértek, leugrott a teljes gyorsasággal robogó vonatról. A III. osztályú szakaszban, ahol a két csendőr a rabbal ült, volt még két tolong egy szabadkai rendőr őrizete alatt. Az egyik tolong egy cselédleány, a másik egy öreg csavargó. Mikor a vonat a királyhalmi szőlőkbe ért, a rab kikérdett a fülkéből; az egyik csendőr utána ment a kocsi folyosójára, de ebben a pillanatban a rab kinyitotta a kupéfolyosó ajtaját és leugrott. A csendőr utána, a másik csendőr meghuzta a vészféket, mire a vonat megállt. Annak a csendőrnek, aki a rab után ugrott, szerencsére kisebb zúzódásokon kívül semmi baja nem esett és a két csendőr a rab után futott, de ez eltűnt a szemük elől. Hosszas keresés után Löwinger Adolf királyhalmi lakos egy gyanus alakra tette figyelmessé a csendőröket, akiknek ezen utmutatás segítségével sikerült a megszökött rabot kézrekeríteni.

Tyuklopás. Dink. Ferencről 11-éres virradóra 4 drb. tyukot loptak el. Ugy látszik a kisebb nagyobb lopások kezdenek nálunk napirenden lenni. A rendőrség a tettest nyomozza, de eddig eredménytelenül.

Faeladás. A ledőlő Tisza-híd lebontására használt faanyagok s a lebontott részek, amelyek a népkerti arthezi kut mellett vannak elhelyezve, f. hó 16-án, hétfőn d. e. 9 órakor árverésen el fognak adni.

Garázda cigányok. Dimovic János és fia, sátoros cigányok f. hó 14-én reggel a közpész kertekben lévő Bóbány István-féle korcsma előtt ütött-kopott kocsiikkal s cök-mókjaikkal elállták az utat, úgy, hogy a közlekedés is akadozva volt. Véletlenül arra vetődött Boros Imre lovasrendőr, aki látván azt, hogy a cigányok szánt-szándékkal, pusztá hetvenkedésből zárják el az utat, felszólította őket, hogy hordják el az utból sátorfaikat. Ezek azonban a helyett, hogy engedelmeskedtek volna, felkapták sátorkaróikat és neki estek a rendőrnek. A rendőr idejekorán elmenekült s bejött a városba, hogy a helyszíre segítséget vigyen. Fajka János lovasrendőrtizedes ki is ment a cigány-tanyára s ott a legveszedelmesebbeket összefogdoszt s behozta a rendőrségre. Meg fognak büntettetni.

Beküldetett. Több Katholikus Legényegyesületi tag panasolja, hogy mióta az egyesületben bormérés van, egész kocsmává aljasodott le az egyesület. Folyó hó 12-én áldozó csütörtök este is több Legényegyesületi tag volt jelen és borozgattak. Később szóváltásba keveredtek és F. J. oly botrányosan viselkedett, hogy az épen ott cirkáló őrzártnak kellett eltávoítani az egyesületi helyiségből. F. J. azután is folytatta botrányos viselkedését, ordított a kapukat döngette és a járó kezőket riasztgatta.

Bitangóságban. Bajtai Istvannál 2 lud van bitangóságban. Igazolt tulajdonosa átveheti.

A javíthatatlan. Ifj. Sinka István akit Varga Matyas rendőrbiztos bántalmazása miatt csak a napokban itélt el a törvényszék 7 hónapi fogságra, a pénteki hetipiacon a gyolcsos tótóktól egy vég vasznat lopott. A lopott portétával aztán a népkert mellett lévő nádas felé tartott, hogy azt ott elrejtse. Szándékát észrevette azonban Burány István kéményseprő segéd, aki előtt különben is gyanus volt Sinka alakja és viselkedése. Gyanuját közölte a kompnál őrködő rendőrrel, aki a tényállás megismerése céljából a nádas felé igyekezett. Midőn Sinka a rendőrt meglatta, menten futásnak eredt, azonban a rendőrnek hamarosan sikerült őt mégis elfognia. Tetteért szigoruan fog bűnhődni.

Ne mulassza el senki, vászon szükségletét, Klein Ignác fehérnemű üzletében beszerezni, mivel ott, a legtartósabb vásznakat, valamint saját varrodájában készült női és férfi fehérneműeket, asztalnémeteket, s menyasszonyi kelengyéhez mindennemű cikket olcsó szabott árak mellett árusítanak.

Szerkesztői üzenet.

R I Zenta. A gondolat nem rossz, de a kidolgozás pongyola. Nem közölhető.

Vasuti menetrend.

Ervényes 1904. év május hó 1-től.

ODA		Szeged-Rókus - Zenta.		VISSZA		
v. v.	sz. v.			v. v.	sz. v.	
4.15	2.00	ind.	Szeged Rókus	érk.	8.51	5.41
4.40	2.23		Rózske	ind.	8.28	5.19
4.5	2.42	érk.	Horgos (136)	ind.	8.07	5.01
5.01	2.50	ind.	Horgos	érk.	7.57	4.49
5.20	3.19		Bács-Martonos		7.39	4.31
5.43	3.32		Ó Kanizsa		7.25	4.17
6.04	3.54		Adorján		6.56	3.53
6.29	4.19	érk.	Zenta	ind.	6.30	3.28

ODA		Szabadka - Ó-Becse		VISSZA		
v. v.	sz. v.			v. v.	sz. v.	
4.40	1.30	ind.	Szabadka	érk.	8.34	5.25
5.08	1.58		Békova		8.07	4.58
6.19	3.21	érk.	Zenta	ind.	6.40	3.40
7.47	5.27		Ada		5.26	2.19
8.10	5.42		Mohol		5.05	2.02
8.30	6.02		Bács-Petrovorszell		4.39	1.37
8.56	6.28	érk.	Ó-Becse		4.10	1.10

Laptulajdonos: Dr. Hajdu Dezső.
Lapkiadók: Plástity és Horváth.

Ruhatisztító és vasaló műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy itt helyben **Arpád utca Barsi András-féle házban**

ruhatisztító és vasaló műhelyt

rendeztem be, a hol e szakba vágó munkák gyorsan és pontosan készülnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérem

kiváló tisztelettel

Nadrlyanszky Dusán

férfiszabó.

Eladó.

Bergel Mór lisztkereskedő tudatja a közönséggel, hogy az **Arkos-utcában levő üres telke, mely házépítésre igen alkalmas, örök áron eladó.**

Eladó ház.

Könyök-utcában levő házam, mely áll **egy szoba, előszoba, konyha és kamrából** álló házam azonnal

eladó.

Szitó Julis

volt Szekfü állatorvos
gazdasszonya.

Lakik Farkas Ferenc tkapénztári szoljánál.

Valódi

zombori juhtúró

olcsó árban kapható

Páity Dusán

fűszerkereskedésében Sik-féle ház

Új cukrász üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, ha a mai naptól kezdve

cukrász üzletet nyitottam

(Kossuth utca Dr. Kellner-féle ház) a hol mindennap friss sütemények kaphatók.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Steiner István

cukrász.

Fővárosi angol

úri-szabászt!

A n. é. közönség szives tudomására hozom hogy egy

fővárosi angol uri-szabászt

szereztem és így azon helyzetben vagyok, hogy e téren a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek.

Dus választékot tartok a legdivatosabb bel és külföldi uri szövetekből.

Róth Adolf

10-4

Zentán, a postahivatallal-szemben.

Szalmát

veszünk bármely mennyiségben. Kocsi számra, ölenként, vagy kazal számra.

Markovics Lajos és Társa villanytelepe.

Megjött a nyár!

MEGNYILT

Megjött a nyár!

a Tisza fürdő

mely teljesen újonnan **egy tornaterem** nyújtó és a legnagyobb kényelem-átalakítva van u. m.: **súlyzóval** nek megfelelően hidegvíz gyógykurával, ledörzsölés, masszázs **tyukszemvágás** stb. amelyhez **egy szavatott** vagyis képzett **uszómestert** Budapestről szerződtettem, a aki az ország nagyobb vidékén uszodákban alkalmazva volt, végzet mentő tanfolyamot, amelyekről kellő bizonyítványokkal rendelkezik. Továbbá ugy a nők mint a férfiak részére kellő szolgálomelyzet van alkalmazva.

Illő tisztelettel Horváth Testvérek megbízottja Engel Dávid.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben **Jókay utca 701. szám alatt Özv. Fleischmann Ignácné házában**

SÜTŐ ÜZLETET

nyitottam. Főtörekvésem a n. é. közönség igényeinek teljes mértékben eleget tenni. Bármily csekély mennyiséget is házhoz szállítok.

Üzletemben naponta legfinomabb reggeli tejes sütemények, friss komlós, házikenyér, ugyszintén délutáni **ozsonna sütemények** kaphatók.

Árusítok továbbá helybeli és környékbeli első rendű henger-gőzmalmi lisztet, sót, élesztőt, komlót, főzelékeket stb. Alkalmi vajjas kalácsok megrendelésre legjutányosabb árban, ugyszintén vizes barkecsok mákkal vagy anélkül. Sütések reggel 7-től egésznapi felöltség mellett vállalom el.

A n. é. közönség b. pártfogásába magamat ajánlva maradtam

tisztelettel **Matkó Jánosné.**

A gazdaközönség figyelmébe!

Ajánlom az ál **„DUNA”** biztosító társaságot Budapest (Andrást ut 6. sz.) Ne talam képviselt, mulasztja el, ha lakházát, gazdaságát, ingóságait tűz ellen buza, árpa, zab, stb. vetéseit jeg kár ellen, vagy

élet és baleset ellen biztosítani

akar, hogy feltételeinket meg ne tudja.

Minden tekintetben **legolcsóbbak és legelőnyösebbek** bármely társaságétól, biztosítási díjaink a mert a „DUNA” kár esetében, minden levonás nélkül fizet, a mit már Zentán 10 esetben behizonyított a felek legnagyobb elismerésére. Kieszközlök elsőrendű pénzügyi megbízásból legolcsóbb pénzköcsöröket földbirtokra és házakra gyorsan és pontosan **3½, 4, 5, 6 és 7 %** tőke kamat visszatérítési kötelezettséggel bárkinék.

Kérve szives pártfogásukat tisztelettel

Heilbrun Mór lisztkereskedő.

Egyedül hatóságilag engedélyezett pénzköcsön és biztosítási irodája Zentán Adai utca. 913.